T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

www.balioglu.net

İÇERİK

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**20**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 19

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri 4
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri 5

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmamış Olması

2. 2017 Yılında Geçici Kabulü Yapılmasına Rağmen Merkezi Kütüphane Binasının Hala Hizmete Açılamaması

3. Sürekli Eğitim Merkezi ile Firmalardan İhale Usulüne Tabi Olmaksızın Eğitim Hizmeti Alması ve Tahsilatı Firmaların Yapması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 20 Temmuz 1982 tarih ve 17760 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. 1 Temmuz 2017 tarih ve 30111 sayılı Kanun ile bu tarihten itibaren Yüzüncü Yıl Üniversitesi olan Üniversitenin adı, "Van" ibaresi eklenerek "Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi" şeklinde değiştirilmiştir.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve

tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Etik Komisyonu, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlük, Uygulama ve Araştırma Merkezi, İşletme Müdürlüğü, Avrupa Birliği Ofisi, Dış İlişkiler Ofisi, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

25.393 öğrencisi bulunan Üniversitenin merkez kampüsünde 5 Enstitü, 19 Fakülte, 3

Yüksekokul, 1 Türk Müziği Devlet Konservatuarı, 9 Meslek Yüksekokulu, 50 Uygulama ve Araştırma Merkezi mevcut olup, ilçe merkezlerinde ise Van Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı 1 Fakülte, Meslek Yüksekokulları ile faaliyet göstermektedir.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 2.925'dir. Bu personelden 1.706'sı akademik personel olup 17'si yabancı uyruklu akademisyendir ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 1.219, sürekli işçi sayısı (657/4-d dahil) 1.188 geçici işçi sayısı ise 100'dür. Akademisyenlerden 22'si diğer üniversitelerde görevlendirilmişken, kadrosu diğer üniversitelerde olup Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde görevlendirilmiş 5 akademisyen mevcuttur.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

www.balioglu.net

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve

raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3.Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 418.750.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 442.529.261,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 94,96'si yani 420.218.741,22 TL'si kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 445.911.905,73 TL, faaliyet gideri 442.502.814,07 TL faaliyet gelirlerinden indirim, iade ve iskonto toplamı 377.820,79 TL olan Üniversitenin 2019 yılını 3.031.270,87 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Giderleri	307.231.000,00	306.781.230,00	304.091.196,22	99,12
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	44.235.000,00	45.742.100,00	45.396.389,97	99,24
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28.362.000,00	43.215.351,00	40.400.041,53	93,49
05-Cari Transferler	11.461.000,00	13.596.580,00	13.217.564,00	97,21
06-Sermaye Giderleri	27.461.000,00	33.194.000,00	17.113.549,50	51,56
TOPLAM	**418.750.000,00**	**442.529.261,00**	**420.218.741,22**	**94,96**

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.405.000,00	16.932.249,09	235,39
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	400.753.000,00	391.815.202,00	105,41
05-Diğer Gelirler	10.716.000,00	13.471.429,09	122,66
TOPLAM	**418.874.000,00**	**422.218.880,18**	**108,87**

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.

www.balioglu.net

- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Yasa'nın 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde 26/02/2017 tarihinde üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. İdarenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer

verilmemiştir.

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresi organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,
- İş akış süreçlerinin belirlendiği ancak henüz uygulamaya geçilmediği,
- Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlenmesi çalışmalarının henüz tamamlanmadığı,
- Kamu İdaresinin yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate aldığı ve bu konuda çalışmaların devam ettiği,
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygun olduğu,
- Kamu İdaresinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının tamamlandığı,
- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenme ve Kamu İdaresi çalışanlarına duyurulma çalışmalarının yapıldığı, ancak henüz tamamlanmadığı,
- Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği ve bu konuda çalışmaların devam ettiği,
- Kamu İdaresinde ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapıldığı, uygulamaya geçildiği ancak çalışmaların tamamlanmadığı,

Risk Değerlendirme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresinin stratejik plan hazırlama çalışmalarını kabul edilip ve yayımlandığı,
- Stratejik planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlandığı,
- Kamu İdaresinin performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırladığı,
- Hazırlanan performans programının bütçe çalışmaları ile ilişkilendirme

www.balioglu.net

çalışmalarının başladığı ancak tam anlamıyla uygulamaya koyulmadığı,

- Kamu İdaresinde yapısal risklerin belirlenmesi çalışmalarının henüz tamamlamadığı,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresinde faaliyetlere yönelik iç kontrol risklerini belirleme çalışmalarının tamamlandığı, ancak uygulamaya geçilmediği,

- İç kontrol risklerin belirleme çalışmalarının tamamlandığı, ancak uygulamaya tam anlamıyla geçilmediği için risk değerlendirme çalışmalarının yapılmadığı,

- Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulduğu,

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin olduğu,

- İdare faaliyet raporunun hazırlanması, içerik ve yayınlanmasının mevzuata uygun olduğu,

www.balioglu.net

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresi veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu, ancak çalışmaların tamamlanmadığı,

- Mevcut bilgi yönetim sistemlerinin bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde çalışmalar olduğu ancak bu çalışmaların tamamlanmadığı,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

Kamu İdaresinde tüm birimlerin katılımıyla iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirme ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlama çalışmalarının henüz tamamlanmadığı,

- Kamu İdaresine tahsis edilen iç denetçi kadrosunun doldurulmadığı,

- Kamu İdaresi iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama

çalışmalarının olduğu,

- Üst yönetici ve harcama birimlerinin iç kontrol güvence beyanını imzaladığı,

Anlaşılmış olup sonuç olarak iç kontrol sistemi ile ilgili uyum ve yapılandırma çalışmalarının bir önceki yıla göre gelişme gösterdiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmamış Olması

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin mevzuat gereğince başlattığı iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarını tamamlayamadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesi ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde belirtildiği üzere üst yöneticiler; mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu olup bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirmektedirler.

Kamu İdaresine ait İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planının Üst Yönetici onayı

ile yürürlüğe girdiği, ancak İdarenin kurumsal risklerini belirlemediği, 2019 yılında herhangi bir izleme ve değerlendirme yapılmadığı anlaşılmıştır.

İç Kontrol Sisteminin kurulmasından, işleyişinden ve gözetilmesinden İdarenin üst yöneticisi olan Rektör sorumlu olup sadece eylem planı hazırlamanın yeterli olmadığı, hazırlanan planın uygulamaya konulup izlenmesi, raporlanması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi noktasında çalışmaların ivedilikle tamamlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: 2017 Yılında Geçici Kabulü Yapılmasına Rağmen Merkezi Kütüphane Binasının Hala Hizmete Açılamaması

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Merkezi Kütüphane binası yapım işinde geçici kabulün yapıldığı, yaklaşık 18 aylık sürede ısıtma soğutma sistemi de dahil bütün işletme giderleri bütçeden ödenmesine rağmen yüklenicisine eksikliklerin giderilmesi için imkan verilmediği, bu nedenle Kütüphane bölümünün akademisyen ve öğrencilerinin kullanımına açılmadığı, kesin kabulden sonra iade edilmesi gereken kesin teminat mektubunun süresi dolduğu halde yenilenmediği, tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun ;

1'inci maddesinde, Kanun'un amacının kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını düzenlemek olduğu,

3'üncü maddesinin (g) fıkrasında, kamu kaynaklarının borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri ifade ettiği,

8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu ve yetkili mercilere hesap vermek zorunda olduğu belirtilmiş,

71'inci maddesinde de kamu zararı, kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması şeklinde tanımlanmıştır.

Yapılan incelemede; Üniversitenin Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca

20.357.000.- TL bedelle ihalesi yapılan 2015/10768 İhale kayıt No.lu. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yemekhane ve Merkezi Kütüphane Yapım İşine ait ihale sözleşmesi 20.05.2015 günü yapılarak iş yeri yükleniciye teslim edilmiştir. Sözleşme kapsamında bulunan Yemekhane Binasının kısmi geçici kabulü 06.10.2017 günü yapılarak, fiilen kullanıma açılmış, aynı sözleşme kapsamında yer alan Kütüphane Binasının kısmi geçici kabulü ise, 26.4.2018 günü itibar tarihi olarak kabul edilmek üzere 26.6.2018 tarihinde yapılmıştır.

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca, 31.12.2018 gün ve 88135644-755.06.01-E.96656 sayılı yazı ile işin geçici kabulünün yapıldığı belirtilerek, binanın kullanılabileceği Rektörlük Makamına bildirilmiştir. Rektörlük Makamınca binanın yönetimi Kütüphane ve Dokümantasyon Başkanlığına teslim edildiği,

Kütüphane Binasına Elektronik Belge Yönetim Sisteminin taşındığı, bazı kütüphane malzemelerinin alınarak binaya monte edildiği, bina içi soğutma, ısıtma ve kısmen personelin çalıştırılması gibi işletmeye yönelik giderlerin yapılmasına rağmen, binanın asli işlevi olan, Üniversite bünyesinde eksikliği hissedilen kütüphane ve dokümantasyon hizmetleri yönünden kullanımının engellendiği, garanti dönemi için tutulan kesin teminatın zamanaşımına uğratıldığı, tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile Yüklenici … A.Ş. + …A.Ş arasında bağıtlanan Sözleşmenin 8'inci Maddesinin ikinci fıkrasında İhale Dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralaması belirtilmiş, bu sıralamanın birinci sırasında Yapım İşleri Genel Şartnamesi, ikinci sırasında İdari Şartname, üçüncü sırasında ise Sözleşme yer almıştır. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddesinde Yapı Denetim Görevlisi, idare tarafından işlerin denetimi için görevlendirilecek bir memur veya bir heyeti ve/veya idare dışından bu işleri yapmak üzere görevlendirilen gerçek veya tüzel kişi veya kişiler olarak tanımlanmıştır. Genel Şartnamenin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında, sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işlerinin, idare tarafından görevlendirilen yapı denetim görevlisinin denetimi altında, yüklenici tarafından yönetileceği ve gerçekleştirileceği, aynı maddenin 4'üncü fıkrasında, yüklenici ile yapı denetim görevlisi arasında anlaşmazlık olması durumunda anlaşmazlığın 51'inci madde hükümlerine göre idarece karara bağlanacağı belirtilmiştir. Genel Şartnamenin 15'inci maddesinde yapı denetim görevlisinin yetkileri sayılmış olup, madde irdelendiğinde özetle yapı denetim görevlisi veya görevlilerinin yapım işinin yürütülmesinde tek yetkili olduğu anlaşılmaktadır.

Genel Şartnamenin, "Yüklenicinin bakım ve düzeltme sorumlulukları" başlıklı 25'inci

maddesinde;

"(1) *Taahhüt konusu yapım işinin her türlü sorumluluğu, kesin kabul işlemlerinin idarece onaylanacağı tarihe kadar tamamen yükleniciye aittir. Yüklenici, gerek malzemenin şartnameye uygun olmamasından ve gerekse yapım işlerinin kusur ve eksiklerinden dolayı, idarece gerekli görülecek bütün onarım ve düzeltmeler ile sürekli bakım işlerini kendi hesabına derhal yapmak zorundadır. Yüklenici bu zorunluluğa uymadığı takdirde, idare, kendisinden bir yazı ile yükümlülüklerini yerine getirmesini isteyecektir. Bu talimatın yükleniciye tebliği tarihinden başlamak üzere işin özelliğine göre, talimat yazısında idarece daha uzun bir süre verilmemişse, yüklenici on gün içinde yükümlülüklerini yerine getirmeye fiilen başlamadığı veya başlayıp da belirlenen süre içinde teknik gereklerine göre işi bitirmediği takdirde idare, söz konusu onarım, düzeltme ve bakım işlerini, bütün giderleri yükleniciye ait olmak üzere 4734 sayılı Kanunda gösterilen usullerden biri ile yaptırabilir. İdare bu işler için yüklenicinin teminatından veya varsa diğer alacaklarından ödeme yapmaya yetkilidir.*

(2) İdare, yüklenicinin yaptığı işlerde kesin kabul tarihine kadar geçen zaman içinde herhangi bir aksaklık gördüğü takdirde, bu aksaklıkları yukarıda belirtildiği şekilde düzelttirip onarmakla birlikte, işin niteliğine göre aksaklığı tespit edilen yapım işlerinin kesin kabul işlemlerini uygun bir tarihe erteleyebilir. Bu takdirde kabulü ertelenen kısım için, idarenin uygun göreceği bir tutarda teminat alıkonur.

(3)…

(*4) Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 4735 sayılı Kanunun 27 nci maddesi hükümleri uygulanır."*denilmektedir.

Genel Şartnamenin 41'inci maddesinde geçici kabule yönelik düzenlemelere yer verilmiştir. 41'inci maddesinin;

beşinci fıkrasının (b) bendinde özetle, kabul komisyonunun, kabule engel nitelikte olmamakla birlikte yapılan işte kusur ve eksiklikler tespit etmesi durumunda, komisyonun, geçici kabul tutanağını tanzim ederek gördüğü kusur ve eksiklikleri ayrıntısıyla gösterir bir liste

www.balioglu.net

düzenleyeceği ve bunların giderilmesi için gerekli olan süreyi tutanağa bağlayarak idareye bildireceği,

12'nci fıkrasında, Geçici Kabul için yapılan incelemede, teknik olarak kabulünde sakınca görülmeyen ve işin idareye teslimini ve kullanılmasını ve/veya işletilmesini engellemeyen, giderilmesi de mümkün olmayan veya fazla harcama ve zaman kaybını gerektiren, kusur ve eksiklikler görülecek olursa yüklenicinin varsa hakediş veya teminatından uygun görülecek bir nefaset bedeli kesilmek şartı ile, işin idare tarafından bu hali ile kabul edilebileceği, bu tutarın işin kabul edilebilirliğine ilişkim %5 lik kısmında dikkate alınmayacağı, belirtilmiştir.

Genel Şartnamenin 25 ve 42'nci maddeleri birlikte irdelendiğinde, Geçici Kabul ile kesin kabul arasındaki sürenin işin teminat süresi olduğu, bu süre içinde her ne şekilde olursa olsun tespit edilen hata ve kusurlu imalatların bu süre içinde giderilmesi için yükleniciye tebligat yapılacağı, yüklenicinin eksiklikleri gidermemesi durumunda gerekirse idarenin, yüklenicinin nam ve hesabına eksiklikleri yaptıracağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Şartnamenin 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, yüklenicinin, işlerin, teminat süresi içindeki bakımını yapmak ve tümünü iyi bir şekilde korumak ve çıkabilecek kusur ve aksaklıkları gidermek zorunda olduğu, bu çerçevede, yapı ve yapıyı oluşturan makine, ekipman ve tesisatın işler halde ve kullanıma hazır biçimde bulunmasını sağlamaya dönük periyodik bakım hizmetlerinin verilmesine ve gerekli hallerde malzeme/parça değişimi yapılmasına ilişkin giderlerin karşılanmasının da yükleniciye ait olduğu, kullanma ve işletme sonucu olmaksızın ortaya çıkan kusur ve aksaklıkların giderilmesi ve teminat süresince işlerin bakım giderleri yükleniciye ait olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan, işin teminatının süresinin dolduğu, dolayısıyla işin teminatının süresinin 31.12.2018 tarihinde dolmuş olması nedeniyle teminat mektubunun hükümsüz hale geldiği ve yenisinin de alınmadığı tespit edilmiştir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 458'inci maddesinin birinci fıkrasında, özetle teminat mektupları ve diğer kıymetli evrakın idarenin muhasebe işlemlerini yürüten muhasebe birimi tarafından korunması ve takip edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu işin geçici kabulü 06.10.2017 tarihinde yapılmıştır. İşin dosyasında ve yerinde yapılan incelemede hukuken geçerli bir Geçici Kabul Tutanağının tanzim edildiği, Geçici Kabul Tutanağı ekinde ve daha sonra idarece yaptırılan iki adet incelemede işyerinde

çeşitli eksikliklerin varlığının tespit edildiği, bu tespitlerden bir kısmının yükleniciye tebliğ edilerek tebligatın yapıldığı ancak yüklenicinin fiilen iş yerine girişine müsaade edilmediğine dair yüklenicinin Üniversite üst yönetimine müracaatının olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; 11'inci maddesinde, üst yöneticinin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

2020 yılının Şubat ayında Kütüphane binası hizmete açılmış olsa da; geçici kabul tutanağının mevcudiyeti ile yüklenicinin teminat süresindeki imalat düzeltmeleri ve noksanlıklarını tamamlaması için engellemelerin kaldırıldığının, sözleşme sonucu ortaya çıkan binanın kullanımdan doğan eksikliklerinin giderilerek asli işlevi de dahil, tam teşekküllü kullanıma açıldığının tespiti için konunun devam eden denetim dönemlerinde izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Sürekli Eğitim Merkezi ile Firmalardan İhale Usulüne Tabi Olmaksızın Eğitim Hizmeti Alması ve Tahsilatı Firmaların Yapması

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezinin sürdürdüğü eğitim faaliyetlerinin incelenmesi neticesinde; Merkez ile çeşitli firmalar arasında imzalanan protokollerle firmalardan bir ihale usulüne tabi olmaksızın eğitim hizmeti alındığı ve Merkez Yönetim Kurulunca belirlenmesi gereken eğitim hizmeti bedelinin firmalar tarafından belirlenerek Merkez adına tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*İhale İşlemleri*" başlıklı 28'inci maddesinde;

"(1) Mal ve hizmet alımı ile yapım işleri, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşme Kanunu, satış işleri ise 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak 15/06/1984 tarihli ve 84/8213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır."

Denilerek mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi, eğitimlerini firmalar aracılığıyla gerçekleştirmekte ve ilgili firmalar kursiyerlerden kurs ücreti olarak bir bedel tahsil etmektedir. Tahsil edilen bedelin, Merkez ile firma arasında imzalanan protokolde belirlenen kısmı Döner Sermaye İşletmesine aktarılmaktadır.

Ancak bu durum Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 17'nci maddesinde yer alan, *"Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez,"* hükmü ile çelişmektedir. Zira Üniversitenin ismi ve gerekli diğer imkânları kullanılarak düzenlenen programların asıl düzenleyicisi olarak gelirin de asıl sahibi kamu İdaresi olmalıdır. Aksi durum firmaların kamu adını kullanarak gelir elde etmesi anlamına gelmektedir. Bazı eğitim programları Merkez tarafından sağlanamıyor ve dışarıdan hizmet sağlanmasına ihtiyaç duyuluyor ise bu ihtiyaç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre karşılanmalıdır. Bu çerçevede, firmalar tarafından yapılan tanıtım, pazarlama ve satış faaliyetlerinin hizmet alımı kapsamında değerlendirilmesi ve ilgili ihale mevzuatı hükümleri doğrultusunda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in *"Fiyat tespiti*" başlıklı 5'inci maddesinde de;

"Bu işletmelerde üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlarının tespitinde piyasa fiyatları göz önünde tutulur. Ancak sosyal içerikli hizmetlerin fiyatlandırılmasında, piyasa fiyatları yanında özellikle kamu yararı dikkate alınır. Mal ve hizmetlerin fiyatları üniversite yönetim kurulunca tespit edilir. Fiyat tespitinde diğer üniversitelerde uygulanan fiyatlar ile üretim ve hizmetin niteliği ve çevre şartları da göz önünde tutularak gerekli koordinasyon Yükseköğretim Kurulu tarafından sağlanır."

Denilerek fiyat tespitinin Üniversite Yönetim Kurulunca yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla eğitim bedelinin tespitinde Milli Eğitim Bakanlığından sertifikalı eğitime aracı olan firmaların değil eğitim hizmetini veren Sürekli Eğitim Merkezinin tek belirleyici olması gerektiği şüphesizdir.

Kamu İdaresi bünyesinde faaliyet gösteren Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi tarafından verilen eğitim hizmetlerinde; kursiyerlerce yapılacak ödemelerin Yönetim Kurulu tarafından belirlenen fiyatlar çerçevesinde Döner Sermaye İşletmesi hesabına

yatırılması ve eğitim hizmetinin ancak hizmet alım usulü ile firmalardan temin edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Taşınmazların Kaydının Tamamlanmamış Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Üniversitemiz yerleşkelerinde bulunan taşınmazların yapı kayıt belgeleri (ruhsat yerine geçen) alınmış olup taşınmazların tapu kütüklerine işlenme süreci devam etmektedir. 2020 yılı içerisinde tamamlanması önegörülmektedir
Haklar Hesabına Yapılması Gereken Kayıtların Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaktadır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2019 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 20
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 22
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 22
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 22
5. DENETİM GÖRÜŞÜ 23
6. DENETİM BULGULARI 23
7. EKLER 27

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na Fatura Edilememesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Van Yüzüncü Yıl Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile *"Döner sermaye"* başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden, 20 Ekim 2000 tarih ve 24206 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi'nin faaliyet alanları, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye işletme Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır. 2019 mali yılında Analitik Bütçe Sistemine göre İşletmeye bağlı 27 Birim bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yönetim Kurulu Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yönetim Kuruludur. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca atanmış olan Muhasebe Yetkilisi muhasebe hizmetlerinden sorumludur.

www.balioglu.net

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/A, 4/B ve 4/D maddeleri kapsamında görevli olan personelin İşletmeye bağlı birimlerde döner sermaye faaliyetlerine direkt ve/veya endirekt olarak katkısı bulunmaktadır. Ana faaliyetler esas itibariyle öğretim üyeleri ve görevlileri tarafından yürütülmektedir. Döner sermaye işletme müdürlüğünde 24 kişi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2019 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermeye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 565'inci ve 573'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi muhasebe sistemi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemini (DMİS) kullanmaktadır. Tüm kayıtlar bu sistem üzerinden tutulmakta ve takip edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin bütçe uygulama sonuçları, işletme tarafından

hazırlanan kesin hesap cetvellerinde gösterilmekte ve bu cetveller, bir yıllık uygulama sonuçlarını göstermektedir.

İşletmenin gelir bütçesi; satış gelirleri, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar ile olağandışı gelir ve karlardan, gider bütçesi ise; faaliyet giderleri, satışların maliyeti, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar ile olağan dışı gider ve zararlardan oluşmaktadır.

2019 yılı bilançosunda sermayesi 51.502,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 44.503.462,87 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 187.904.402,43 TL, gider toplamı 224.265.632,95 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 26.361.230,51 dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve Kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

www.balioglu.net

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na Fatura Edilememesi

Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanesinde ayaktan veya yatarak tedavi gören ve genel sağlık sigortası prim borcu olduğu için sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanma koşulu

taşımayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavi masraflarının, getirilen muafiyetler nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) fatura edilememesinin; en önemli gelir kaynağı SGK'dan tahsil edilen tedavi ücretleri olan ve bu gelirler ile giderlerini karşılayan Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısının sürdürülebilirliğine olumsuz etki yaptığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "*kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz"* denildikten sonra aynı maddenin altıncı fıkrasında *"Cumhurbaşkanı 1'inci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumlan tespit etmeye yetkilidir"* hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun maddesi uyarınca döner sermayeli işletmeler bünyesinde faaliyet gösteren üniversite sağlık, araştırma ve uygulama hastaneleri tarafından verilen sağlık hizmetleri ücret karşılığı yerine getirilmekte olup bu hizmetlerden sosyal güvencesi olmayanların ve aile fertlerinin ücretsiz yararlanabilmeleri, genel sağlık sigortası primi ödemeleri koşuluna bağlanmıştır. Bununla birlikte 2015 yılından 2018 yılına kadar Bakanlar Kurulunca yapılan düzenlemeler ve en son 28.03.2019 tarih ve 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31.12.2019 tarihine kadar, genel sağlık sigortası primi borcu olup sağlık hizmetlerinden yararlanamayan vatandaşlar ile aile fertleri, 4736 sayılı Kanun'un 1 'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmünden muaf tutulmuşlardır.

4736 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulacakların tespitine dair 28.01.2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile eklenen Geçici 73'üncü Maddede;

"GEÇİCİ MADDE 73- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olup, 67 nci madde hükümleri çerçevesinde sağlık hizmeti alamayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık tesisleri ile devlet üniversitelerinin sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde (üniversite hastaneleri) sunulan sağlık hizmetlerinden 5510 sayılı Kanundaki usul ve esaslar çerçevesinde yararlanmada, 31/12/2019 tarihine kadar, 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası

www.balioglu.net

hükmünden muaftır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, döner sermaye ödemeleri ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir." denilmektedir.

Bu Karar'a dayanarak Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Üniversitelere gönderdiği 11.04.2019 tarih ve 23642684/010 sayılı yazı ile bu kapsamda sunulan sağlık hizmetleri için 2019 yılında da herhangi bir kuruma fatura düzenlenmeyeceğini ifade etmiştir. 2015 yılından bu yana devam eden söz konusu uygulama, Sağlık Temel Kanununun Ek 9'uncu maddesinde hüküm altına alınan, Sağlık Bakanlığı ile Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanelerinin birlikte yönetimi (Afiliasyon) dışında kalan Üniversite Hastanelerine artan oranda ek mali yük getirmektedir.

Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler bütçe açığı oluşması durumunda ek bütçe alabilirken, üniversite hastaneleri böyle bir bütçeden faydalanamamaktadır.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin; 2015- 2019 yılları içinde, genel sağlık sigortası prim borcu bulunan ve muafiyetten yararlanan toplamda 9702 kişiye 4.542.447,59 TL tutarında tedavi hizmeti verdiği tespit edilmiştir.

Gelirlerinin neredeyse tamamı SGK'dan tahsil edilen tedavi ücretlerinden oluşan ve bu gelirlerle; ilaç, tıbbi malzeme, cihaz alımlarına dayalı giderlerini karşılayan Üniversite Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin, sözü edilen muafiyetler kapsamında 4.542.447,59 TL tutarında sağlık hizmeti sunduğu ancak söz konusu hizmet bedellerinin faturalandırılamaması nedeniyle mali yapısının olumsuz etkilendiği görülmüştür.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı, İş Avansları Hesabı, Personel Avansları Hesabı ve Satıcılar Hesabının Borç ve Alacak Tutarlarının Gerçeği Yansıtmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kıdem Tazminatı Karşılıkları ayrılmaktadır.
Maddi Olmayan Duran Varlıklara Yıl Sonunda Amortisman Ayrılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesabı için amortisman ayrılmaktadır.
Satıcılar Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu hesap kullanılmaktadır.

www.balioglu.net